

60. OBLETNICA SMRTI DDR. ALOJZA KUHARJA
(NOVINAR/UREDNIK/ZGODOVINAR/POLITIK/ DUHOVNIK/DIPLOMAT) **IN POŠTA**
2394 KOTLJE

Borut Bončina

Krajevna skupnost Kotlje in Koroško filatelistično društvo sta, v sklopu 21. Kuharjevih dnevov, v počastitev 60. obletnice smrti hotuljskega rojaka, ddr. Alojza Kuharja, pripravila priložnostni poštni žig (2394 Kotlje, 19. 10. 2018) priložnostno pisemsko ovojnico KFD181/2018. Avtor sklopa je, ob sodelovanju Jožeta Kebra, arh. Borut Bončina. Filatelistični sklop zaokrožuje priložnostna filatelistično razstava članov KFD (Filip Merkač, Marjan Merkač in Jože Keber), postavljena v prostorih Kulturnega doma Kotlje.

60. OBLETNICA SMRTI DDR. ALOJZA KUHARJA
(NOVINAR/UREDNIK/ZGODOVINAR/POLITIK/ DUHOVNIK/DIPLOMAT) **IN POŠTA**
2394 KOTLJE

Borut Bončina

Rodil se je 18. junij 1895 v Kotljah. V svojem času je bil najbolj izobražen Korošec, saj je poleg bogoslužja doštudiral novinarstvo, politične vede, ekonomijo in zgodovino in iz slednjih dveh tudi doktoriral. Deloval je v diplomatski službi Kraljevine Jugoslavije, bil dopisnik in zunanjepolitični urednik dnevnika Slovenec, sodelavec ljubljanskega radia..., in v svojih ranih in zrelih letih zgolj in samo dušni pastir/duhovnik. Umrl je 28. oktober 1958 v New Yorku - pokopan je na slovenskem pokopališču fare sv. Križa v obmorskem Bridgeportu, severno od New Yorka. Ob 60. obletnici njegove smrti bo na pošti 2394 Kotlje v uporabi priložnostni poštni žig in izdan filatelistični sklop komplet. Avtor sklopa je, ob sodelovanju Jožeta Kebra, arh. Borut Bončina. Filatelistični sklop zaokrožuje priložnostna filatelistično razstava članov KFD (Filip Merkač, Marjan Merkač in Jože Keber), postavljena v prostorih Kulturnega doma Kotlje.

60. OBLETNICA SMRTI DDR. ALOJZA KUHARJA
(NOVINAR/UREDNIK/ZGODOVINAR/POLITIK/ DUHOVNIK/DIPLOMAT) **IN POŠTA**
2394 KOTLJE

Borut Bončina in https://sl.wikipedia.org/wiki/Alojz_Kuhar, <https://www.rav.sik.si/e-knjiznica/koroski-biografski-leksikon/item/kuhar-alojz>

Alojz (Alojz) Kuhar se je rodil 18. junija 1895 v Kotljah kot drugi od petih otrok in je brat politika in pisatelja Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca. Študiral je bogoslovje in doživel l. 1918 posvetitev v duhovnika. Prvotno je služboval v Črni na Koroškem, od koder je 1919 odšel v Ljubljano in od tam naprej v Pariz, kjer je leta 1923 diplomiral iz političnih ved in novinarstva.

Pozneje se je gibal med Ljubljano, Parizom, Nemčijo in Anglijo. V Parizu je 1926 nadaljeval študij

ekonomije in tudi doktoriral. Služboval je kot socialni referent za izseljence na veleposlaništvu Kraljevine Jugoslovanskem in hkrati dopisnik Slovenca. Po vrnitvi leta 1930 v Ljubljano, je postal za 10 let zunanjepolitični urednik Slovenca, leta 1935 pa tudi zunanjepolitični komentator ljubljanskega radia. Začetek druge svetovne vojne je dočakal v Ljubljani in 29. marca 1941 še zadnjič po radiu pozval Slovence k slogi. Pred napadom na Jugoslavijo je aprila 1941 odšel v New York in nato v London, kjer je kot pomemben predstavnik Slovenske ljudske stranke sodeloval v delu begunske vlade in na BBC vodil oddaje za Slovence. Med drugim je novembra 1941 objavil skupni

program slovenske katoliške in liberalne stranke v domovini in tujini - londonske točke. Leta 1944 je na BBC pozval domobrance, naj se pridružijo slovenskim partizanom. Ti nagovori so bili zanj usodni in veliko ljudi ga je zaradi tega obsojalo. Po vojni je Alojz Kuhar pretrgal vse stike s politiko in se oprijel svojega duhovniškega poklica. Postal je. Vzporedno je tudi študiral zgodovino v Cambridgeu. Po koncu druge svetovne vojne je ostal v Veliki Britaniji, služboval kot prvi izseljenski duhovnik v Angliji in vzporedno leta 1949 diplomiral iz zgodovine na univerzi v Cambridgeu. Njegova disertacija je bila natisnjena v dveh izdajah (1959, 1962). Ves čas je resno razmišljal o vrnitvi na Koroško. Po študiju je živel v zdravilišču Warley na periferiji Londona in bil tam hišni duhovnik. Leta 1950 je sprejel ponudbo Odbora za svobodno Evropo in odpotoval v New York, kjer je osem let vodil tiskovni urad za begunce iz Jugoslavije ter urejal bilten Odbora. V letu 1951 se je za kratek čas vrnil v Anglijo in pomagal organizirati mednarodno zborovanje Evropskega gibanja. Sredi leta 1956 je resno zbolel, vendar se službi ni odpovedal in žal je 29. oktobra 1958 v bolnišnici umrl. Pokopali so ga 1. novembra 1958 na slovenskem pokopališču fare sv. Križa v obmorskem Bridgeportu, severno od New Yorka. DDr. Alojz Kuhar je bil v svojem času najbolj izobražen Korošec. *Krajevna skupnost Kotlje že leta, v sodelovanju s Koroškim filatelističnim društvom, z najrazličnejšimi filatelističnimi sklopi vestno obeležuje pomembne dogodke v svojem okolju. Filatelistični sklop »ddr. Alojz Kuhar – 60. obletnica smrti« je oblikoval arh. Borut Bončina v sodelovanju z Jožetom Kebrom. Pri svojem delu je uporabil fotografijo ddr. Kuharja iz leta 1949 iz arhiva KAMRA/KOKR.*

Filatelistični sklop je izšel v okviru 21. Kuharjevih dnevov, ki potekajo vsako leto v drugi polovici oktobra v Kotljah. Kuharjeve dneve organizirajo: Krajevna skupnost, Kulturno društvo Kotlje in Koroški pokrajinski muzej, ob pomoči Občine Ravne na Koroškem. Filatelističen sklop sestavljajo:

- en priložnostni poštni žig (2394 Kotlje, 19. 10. 2018) in
- priložnostna poštna ovojnica (KFD 181/2018).

Motivika filatelističnega sklopa, izdanega v počastitev 60. obletnice smrti najbolj izobraženega Korošca tistega časa, hotuljskega rojaka in mlajšega brata Lovra Kuharja – Prežihovega Voranca predstavlja njegov foto-portret iz leta 1949 in časa, ko je doktoriral iz zgodovine na univerzi v Cambridgeu. Iz tega portreta sije zadovoljstvo in hkrati življenjska navihanost. Oblačilo bi lahko ovijalo politika, diplomata, časnikarja, urednika ali duhovnika. In vse to je v svojem fizičnem in duševnem svetu predstavljal ddr. Alojz Kuhar. Alojz, Iva, Avgust in Lovro Kuhar so bili bratje; njihov življenjski nazori so je pokrivali skoraj celoten svetovni politični spekter in prav tako njihova razgledanost, načitanost in želja po pomoči sočloveku, sodelavcem in družbi. Vsi ti Kuharji so živeli v turbolentnem času, in doživljali in videvali so ga vsak po svoje. A vsem se je vseskozi tožilo po Kotljah – in prav njihov rojstni kraj vsakoletno prav Kuharjevi dnevi to svetobolje povezujejo v neprecenljivo celoto zgodovinskih, etnoloških, literarnih in drugih odstiranj, ki razkrivajo skrivnosti človekovega bivanja in domoznanstva.

Filatelistični sklop je droben dodatek k celoti, a vsako leto je širom sveta razposlanih na ducate pisem in razglednic, ki jih krasi eden od priložnostnih poštnih žigov, izdanih v spomin na Kuharjeve dneve v Kotljah. Filatelistični sklop zaokrožuje priložnostna filatelistična razstava članov KFD (Filip Merkač, Marjan Merkač in Jože Keber), postavljena v prostorih Kulturnega doma Kotlje.

Zapisal: Borut Bončina